

Emajlirec

Celje - skladišče

D-Per

214/1978

1119781157,13

COBISS

OSREDNJA KNJ. CELJE

GLASILO DELOVNE SKUPNOSTI EMO CELJE

LETO XXVIII — ŠT. 13 — 31. JULIJ 1978

Tobi v sedanjosti in prihodnosti

Naši delavci in delavke TOZD TOBI praznujejo petdesetletnico obratovanja njihove TOZD. O tem praznovaju smo tu pa tam že pisali, naj omenim le, da poteka v prizadevanju kolektiva, da bi odpravil vse velike težave, ki so se pojavljale zlasti v zadnjih letih in dosegel večjo produktivnost dela.

Bogat program praznovanja tega visokega jubileja je močno razgibal naše športnike in športnice, ki so se v velikem številu udeležili tekmovanj v raznih panogah. Nič manj razgibano pa ni bilo tudi kulturno življenje, ki daje ves čas tekmovanja prijeten občutek, da kulturna dejavnost ali kultura nasploh izhaja iz delovnih množic in pripada delovnemu človeku.

Skupno z delavci TOZD TOBI praznujejo ta jubilej vse naše TOZD in si prizadevajo, da bi dosegle čim boljše gospodarske uspehe ter da bi se ob takem prizadevanju s kulturno in športno dejavnostjo krepila zavest našega delovnega človeka, da je v našem samoupravnem sistemu sam svoje sreče kovač.

Zaključna prireditev pod naslovom »Dan EMO v Bistrici« bo

26. avgusta 1978 ob 10. uri. Podroben program o tej prireditvi objavljamo na 3. strani.

Da bi bili vsi naši delavci in delavke ter upokojenci podrobno obveščeni o proslavi, prilagamo v tej številki posebno prijavnico katero izpolnite po napisanem navodilu.

Delavci v TOZD TOBI so si vedno prizadevali, da bi ohranili svoj TOZD na dostojni višini in se ob pomoči ostalih naših TOZD izvlekli iz mnogih težav. Če smo v naslovu napisali »TOBI v luči preteklosti in sedanjosti« lahko še k temu dodamo tudi njegovo prihodnost, ki je zajamčena le v tesnem sodelovanju z ostalimi našimi TOZD.

Čeprav sedanje gospodarsko stanje ni še na zaželeni ravni, moramo povedati, da se to stanje iz dneva v dan izboljšuje ob pomoči vodstva DO EMO, samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij.

V vseh prizadevanjih za boljše gospodarjenje in višjo produktivnost dela pa so najbolj agilni delavci in delavke TOBI, kar so potrdili s številnimi prostovoljnimi akcijami, ki so se uspešno končale in okrepile gospodarnost te naše TOZD.

Slika prikazuje delavce in delavke TOZD TOBI leta 1952.

V času obnove so opravili veliko prostovoljnega dela in se tako uvrstili v armado udarnikov tedanjega časa.

Delavci in delavke TOBI so si ves čas povojne dobe do današnjih dni močno prizadevali za dvig delovne storilnosti in si ob izboljšanih delovnih pogojih ter dejanskemu samoupravljanju za to tudi danes prizadevajo.

Vsem članom kolektiva TOBI čestitamo za njihov jubilej in jim želimo mnogo delovnih uspehov.

PETDESET LET TOBI

V letu 1928, v času velike mednarodne ekonomske krize, ki je do skrajnosti zaostila že itak težavni ekonomski in politični položaj delavskega razreda, kmetov in drugih delovnih množic, se je v Bistrici pri Limbušu pričela proizvodnja stavbnega okovja in pločevinastih izdelkov v prostori Seherboumovega mlina. Avstrijska firma Lapp Finze je v te prostore montirala že amortizirano strojno opremo. Prva proizvodnja iz nove tovarne je prišla v jeseni leta 1928, in sicer so se izdelovali v začetku naslednji izdelki: dolge sponе, križne sponе naogelniki, okenski zapirali, francoska nasadila vseh vrst, dalje razni pločevinasti izdelki, kot so štedilniki graške oblike, razne pečnice, okviri za zidane štedilnike, dimne cevi in francoska kolena. V letu 1928 je bilo zaposlenih 37 delavcev. V vodstvu podjetja so bili Nemci, (delavci so bili domači), ker je bila delovna sila v bivši Jugoslaviji zelo poceni. Dnevna proizvodnja je znašala od 600 do 800 kg. Občevalni jezik je bil srbohrvatski, a največ so uporabljali nemškega. V času konjunktura in sezone so delavce sprejemali, v času, ko ni bilo možnosti za prodajo, so jih zopet odpustili. Zaradi konkurence na jugoslovanskem trgu so se proizvajalci združili in ustanovili kartel Jugoslovanskih tvornica bravarške i crnolimene robe s sedežem v Zagrebu. Ta kartel je imel namen utrditi enotne cene na tržišču in izključiti vsako konkurenco. Razen tega so se razdelili v rajone za prodajo svojih izdelkov. Ker pa so bili med seboj neobjavljani in nepošteni, se je kartel leta 1931 razpuštil. Na novo so ga zopet ustanovili in se med seboj sporazumeli leta 1936 in ta njihov kartel je obstajal vse do okupacije. Omeniti je treba to, da so vse tovarne v tem kartelu imele enotne cenike in temeljne cene, vsi katalogi in ceniki so bili tiskani v srbskohrvatskem in nemškem jeziku.

Gospodarska kriza leta 1929 do 1935 je zajela tudi podjetje v Bistrici. Tovarna je leta 1931 prenehala z delom za tri mesece, to je od meseca februarja do maja. V maju so zopet začeli s proizvodnjo, toda ker so ostajali izdelki na skladišču, je meseca julija bilo obratovanje popolnoma ustavljeno in so bili odpuščeni vsi delavci. Šele meseca maja 1933 je podjetje ponovno začelo obratovati, med drugim je povečalo asortiment svojih izdelkov s tem, da je začelo izdelovati razne pribitne in vdolbne ključavnice ter mizne štedilnike pod znamko »Evag«. Zaradi poboljšanja gospodarskega stanja po letu 1935 se je asortiment še dalje večal, s tem pa tudi proizvodnja, tako da je podjetje v določenih obdobjih zaposlilo tudi od 120 do 140 delavcev in delavk, zmogljivost dnevne produkcije pa se je povečala od 1500 do 2000 kg. Podjetje je zaposlovalo eno tretjino kvalificirane, eno tretjino priučene ter eno tretjino pomožne delovne sile. Socialni položaj, zlasti pomožnih nekvalificiranih delavcev, je bil nizek, ker so prejimali plačilo od 2 do 3,50 din na uro in so

bili poleg tega tudi visoki akordi. V vodstvu podjetja pa so prejimali 10—15-krat večje plačilo kot nekvalificirani delavci ter še posebne nagrade. Po letu 1939 je zavlada tudi v podjetju vse večja nacionalna mrznja, na vidiku je bila peta kolona.

Po zlomu stare Jugoslavije se je v tovarni proizvodnja nadaljevala v istem obsegu. Večje število delavcev se je vključilo v NOB, posebej sta se izkazali Sonja in Mica Jurič, od katerih je slednja padla v težkih bojih kot bolničarka na Primorskem. Za svobodo so poleg Juričeve darovali svoj mlada življenja še Milan Knuplež, Franc Trilar, Milan Kalinšek, Andrej Husjak in Jože Senveter. Večje število delavcev je delovalo v obveščevalni službi, organiziranih pa je bilo tudi nekaj namernih okvar strojev in orodja, pa tudi partizanske enote so v dveh vdorih onemogočile nekajdnevno proizvodnjo. Delavci so preprečili tudi nameravano rušenje tovarne, tako da so jo nepoškodovano izročili v upravljanje ljudski oblasti.

Maja 1945 je kolektiv prevzel tovarno v zelo hudem stanju in to brez zaloga surovin, brez zaloga izdelkov ter brez drugih obratnih sredstev. Vodstvo je skoraj v celoti pobegnilo. Tik pred osvoboditvijo je okupator odpeljal najboljše orodje, predvsem orodje za izdelavo ključavnic. Tovarna ni mogla takoj prve dni po osvoboditvi obratovati, kljub temu da so stari delavci bili zopet na svojih delovnih mestih. Ni bilo surovin, da bi začela proizvodnja, zato so delavci obnavljali zastareli strojni park. Šele po nekaj mesecih so prispele prve surovine iz

naših železarn in v mesecu avgustu 1945 je dal novi kolektiv svoje prve izdelke na trg. Tovarna je začela obratovati po osvoboditvi z malim kolektivom 30 ljudi. Toda proizvodnja je bila izredno pomembna v prvi fazi obnove naše porušene domovine, saj je takrat domovina potrebovala čim več gradbenega okovja, česar so se delavci dobro zavedali. Podjetje je bilo takoj po osvoboditvi nacionalizirano, ker so lastniki, domačini in tuji kapitalisti, zapustili domovino. V letu 1945 je vodil tovarno delegat Ministrstva za industrijo, starejši komercialni uslužbenec Avgust Kosič. V letu 1946 so bile formirane direktije, prehajali smo na plansko gospodarstvo in vedno večje naloge so se postavljale pred delovni kolektiv. Za delegata je bil postavljen star prekaljeni bорец iz narodnoosvobodilne borbe, tovariš Franc Slapnik-Boris. S prehodom na plansko gospodarstvo so bile podjetju vsaj delno zagotovljene surovine, podjetje je dobilo tudi nekaj novih strojev iz podjetij, ki so bila ukinjena odnosno so bili podjetju dodeljeni odvečni stroji iz drugih tovarn. Na ta način je bil vsaj delno in zasilo izpopolnjen že itak star, dotrajan strojni park. Da je bil strojni park zastarel, je razvidno tudi iz tega, ker je bilo podjetje že ob ustanovitvi opremljeno s samimi stariimi stroji, od ustanovitve dalje pa do konca vojne niso bili nabavljeni večji novi stroji.

Po letu 1946 se je stalno dvigala proizvodnja, kakor tudi število delavcev. Dvigala se je tudi proizvodnja dela količinsko in vrednostno. To se najbolje vidi iz naslednjega pregleda:

Leto	Proizvodnja v tonah	Vrednost proizvodnje v din	Število zaposlenih delavcev	Proizvodnja na delavca količinsko	Proizvodnja na delavca vrednostno
1939	623	6.060.000	103	6,04	58,83
1945	103	2.689.000	56	1,84	48,01
1946	506	13.499.000	86	5,88	156,96
1947	646	21.040.000	126	5,13	166,98
1948	1073	31.255.000	136	7,88	229,72
1949	1153	38.463.000	170	6,78	226,25
1950	1435	48.327.000	164	8,75	294,68
1951	1148	37.734.000	155	7,41	243,44
1952	1133	212.523.000	129	8,78	164,75
1953 plan	1800	308.862.000	174	10,34	177,51

Takšne uspehe pa je bilo mogoče doseči le z velikim prizadevanjem kolektiva, da je temu bilo tako, nam dejstvo govori, da je bilo tedaj registriranih prek 50 predlogov za izboljšave in proglašeni 200 udarnikov in 10 novatorjev. Tovarna se je tedaj imenovala »Tovarna okovja in pločevinastih izdelkov« Bistrica, od tod tudi ime TOBI. Že leta 1948 se je pričela proizvodnja emajliranih štedilnikov na trdo gorivo in leta 1954 je stekla proizvodnja emajliranih električnih štedilnikov. V letu 1954 se je asortiment okovja razširil in se je tudi izvozilo raznega blaga v vrednosti 33 milijonov.

Ko je leta 1952 — 29. avgusta je bil izvoljen prvi delavski svet in ko je kolektiv prevzel uprav-

ljanje v svoje roke, se je zainteresiranost posameznikov še povečala. Osvojeni so bili novi proizvodi: absorpcijski hladilnik 55 l, kompresorski hladilnik 120 l, električni kuhalnik ter izboljšani električni hladilnik. Vzporedno z osvajanjem novih proizvodov ter preureditvijo delovnih prostorov se je izboljšal tudi tehnološki proces in dosegla višja storilnost dela.

Z opustitvijo proizvodnje gradbenega okovja in štedilnikov na trda goriva v letu 1953 je tovarna, katere direktor je bil takrat Ivan Živko, zelo uspešno sledila zahtevam jugoslovanskega trga in razvoju standarda delovnih ljudi, ter pričela izdelovati električni štedilnik lastne konstrukcije. Podjetje se je preimenovalo v »To-

varno termo-električnih proizvodov«. Pomanjkanje hladilnikov na domačem trgu in proste proizvodne kapacitete so spodbudile vodstvo, da je leta 1955 pričelo s sodelovanju z avstrijsko firmo »Elektra Bregenz« s proizvodnjo absorpcijskih hladilnikov. Serijska proizvodnja je hitro stekla, saj so orodjarji napravili nemo-goče in je bil TOBI prvi proizvajalec na domačem tržišču.

V kratkem času je bilo osvojenih 5 novih tipov štedilnikov, proizvodnja in storilnost se je večala, tako da se je 1959 izdelalo že 25.000 električnih štedilnikov, 10 tisoč kuhalnikov ter drugih aparatov za potrebe gospodinjstva.

V tem letu se je pričelo osvajanje kompresorskega hladilnika — 120 l po licenci zahodnonemške firme »Linde«. Proizvodnja absorpcijskega hladilnika se je opustila.

Prikaz uspešnosti podjetja TOBI je razviden iz naslednjih podatkov.

Leta 1950 je letna proizvodnja znašala 48 milijonov dinarjev, zaposlenih pa je bilo 164 delavcev.

Leta 1960 je bilo proizvedeno proizvodov v vrednosti 1.450 milijonov dinarjev pri 492 zaposlenih.

Doseženi rezultati so dokaz, kako uspešen kolektiv je bil, kljub stalnim težavam, ki so ga pestile. Največje je bilo pomanjkanje emajliranih »TEMPOLA«, zato so se odločili za gradnjo lastne emajlirnice, katera je pričela z obratovanjem leta 1956.

Ker v obstoječih proizvodnih prostorih ni bilo pogojev za sodobno organizirano proizvodnjo je bil izdelan investicijski program, zaposlilo se je večje število strokovnjakov, tako da so se uspehi še povečali, saj se je pričela proizvodnja luksuznih električnih štedilnikov v najsodobnejši tehnični izvedbi, ki se je kosala s takratno evropsko kvaliteto.

Za leto 1963 je bila planirana proizvodnja v višini 3.200 milijonov in 730 zaposlenih. Toda plani se niso uresničili.

ZAHVALA

Ob mojem predčasnem odhodu v pokoj se prav iskreno zahvaljujem vsem mojim sodelavcem in sodelavkam iz notranjega transporta, kakor tudi delavcem in delavkam iz TOZD tovarna posode — surovinski obrat za veliko in tovariško pozornost ob mojem odhodu ter za prelepo darilo, ki mi bo zelo drag spomin nanje. Želim jim mnogo sreče v življenju in mnogo delovnih uspehov.

Vsem članom kolektiva EMO želim, da bi dosegli velike delovne uspehe v našem samoupravnem sistemu, da bi živeli srečno in zadovoljno od sadov svojega dela.

Alojz Brglez

VAJA CIVILNE ZAŠČITE V TOBI

V počastitev dneva CZ 20. 6. 1978 in 11. kongresa ZKJ, je bila v TOZD TOBI organizirana interna vaja CZ, kjer so sodelovale vse ekipe CZ, NZ in prostovoljna gasilska četa — Bistrica.

Vaji so prisostvovali tudi zunanji opazovalci po liniji CZ iz KS — Ruše in sosednjih podjetij.

Planirana vaja CZ v TOZD TOBI, ki je bila izvedena v torek, dne 20. 6. 1978 posvečena dnevu CZ, od 8.55 do 9.25 je potekala po planu in po predhodno izdelanem načrtu.

Na vaji so sodelovali člani ekip CZ TOZD TOBI:

1. RBK ekipa
 2. Gasilska ekipa
 3. Tehnično-reševalna ekipa
 4. Sanitetna ekipa
 5. Ekipa za obveščanje, alarmiranje in vzdrževanje reda
 6. Člani NZ
- Sodelovala pa je tudi gasilska četa Bistrica.

Kot zunanji opazovalci pa so bili prisotni:

1. Vodja štaba in člani CZ — KS Ruše

2. Predstavnika gasilske čete — EMO Celje
3. Predstavnika LM — Ruše
4. Ostali predstavniki CZ: — Dušik Ruše — Jeklo Ruše — Alkrom Ruše
5. Zdravnica in sestra ambulante Limbuš.

POTEK VAJE

Točno ob 8.55 je bil dan znak s sireno za »zračni napad«. Delavci so zapuščali tovarno v treh smereh odnoso pri treh izhodi, kot je bilo predvideno po načrtu CZ TOZD TOBI. Umikajoče delavce so usmerjali člani ekipe za vzdrževanje reda, ravnali pa so se tudi po postavljenih smerokazih. Tovarna je bila izpraznjena v roku 1,5 minute. Umikalo se

je približno 220 delavcev, ki so bili zaposleni po delavnicah in pisarnah.

Ob 9. uri je bil izveden na TOZD TOBI zračni napad. Pri tem napadu je bila po predhodni zamisli poškodovana (porušena) zgradba montaže za trajnožarne peči, kjer so bili pod ruševinami 3 poškodovanci (nalom reber, poškodba hrbtenice in odprta rana na vrhu glave — se vidijo možgani), poškodovan je bil tudi vodo-vod, električna napeljava, zasuti pa so bili tudi delovni stroji.

Poleg omenjene zgradbe je bil napaden tudi surovinski oddelek in to stiskalnica. Iz nje se vali gost dim (dimne bombe) vidni pa so tudi plameni. Sumi se da so na stiskalnico bile vržene zažigalne bombe (fosforne). Pri napadu na tovarno TOBI je letalo (zamišljeno) izpustilo rdečkast dim. Domneva se, da je bil uporabljen eden od bojnih strupov. Ker so po napadu na TOZD TOBI letala odletela proti severu, izvidniki (stražarji na strehi emajlirnice) pa niso opazili nič sumljivega, je ob 9.05 dan znak s sireno »za prenehanje zračnega napada« na TOZD TOBI. Štab CZ TOZD TOBI takoj izda nalog in pošlje na teren RBK ekipo da ugotovi, ali je bil dejansko uporabljen bojni strup in kateri.

Ob 9.15 prejme štab CZ od RBK ekipe obvestilo, da je našla zastrupljen prostor ob zunanji strani ograje in na delu cestišča med vratarnico in našo stanovanjsko hišo.

RBK ekipa sporoča, da je ugotovila, kje je prostor zastrupljen oziroma da je zastrupljen z bojnim strupom dražljivcem. Ta prostor je RBK ekipa zavarovala in obeležila ter dekontaminirala. Po izjavi te ekipe, sovražnik drugih zastrupljenih sredstev ni uporabil ob zračnem napadu na TOZD TOBI.

Štab CZ je na osnovi sprejete obvestila takoj izdal nalog za aktiviranje in reševanje ostalim ekipam CZ, ki so takoj odhitele na odrejena mesta reševanja. Celotna akcija se je odvijala po predvidenem planu CZ.

OCENA

Osnutek plana oziroma načrta vaje CZ je bil podrobno izdelan in je vseboval vse elemente, ki pridejo v poštev v akcijskem programu.

Bil je večkrat obravnavan in z gotovimi predlogi dopolnjen na sestankih štaba CZ TOZD TOBI kot tudi na razširjenih sestankih s prisotnimi vodji ekip CZ.

Sama vaja je pokazala, da se z dobro organizacijo in pravočasnimi ukrepi lahko dosežejo pozitivni rezultati. Ekipa CZ so složno in organizirano delovale, tako da je gledalec dobil vtis, da so dobro organizirane akcije sodelujočih ekip CZ.

Na tej vaji so vse ekipe CZ delale celovito, prizadevno in odgovorno.

Vsi sodelujoči na tej vaji zaslužijo pohvalo in priznanje za njihovo prizadevnost ter doslednost, kar še posebej velja za prostovoljno četo gasilcev iz Bistrice, ki je na tej vaji sodelovala s svojo

desetino in kompletno gasilsko opremo.

Ista ocena velja tudi za delo štaba CZ TOZD TOBI, ki je svojo nalogo v glavnem izvršil po predvidenem planu brez večjih napak. Štab CZ TOZD TOBI je v celoti dojel obseg in važnost akcije, kar je bilo razvidno iz izdanih navodil ter jasnih in konkretnih direktiv vodjem sodelujočih ekip CZ.

Zelo atraktivno je delovala narodna zaščita TOZD TOBI, ki je tudi sodelovala na tej vaji. Svojo nalogo je uspešno izvršila, samo vajo pa s svojo navzočnostjo še bolj popestrila.

Mladinci, ki jih je organizirala mladinska organizacija TOZD TOBI in ki so predstavljali poškodovance, so bili disciplinirani ter so vlogo ranjencev odigrali z vso resnostjo, tako da so dali vaji predvsem pa delu sanitetne ekipe še večji poudarek.

Posebno priznanje je potrebno dati vsem delavcem TOZD TOBI, ki so ob danem alarmu »zračni napad«, disciplinirano in v najkrajšem možnem času zapustili svoja delovna mesta oziroma tovarno, ki je bila izpraznjena v času 1,5 minute, kar je naredilo še poseben vtis o organiziranosti in resnosti vaje.

Oceno za izvršeno vajo CZ v TOZD TOBI so podali takoj po izvedeni vaji vsi navzoči zunanji opazovalci na osnovi poteka vaje ter vseh navzočih ekip CZ, predvsem pa na osnovi akcijske izpeljave in zamisli organizacije v celotni izvedbi prikazane vaje.

Da bo CZ TOZD TOBI tudi v prihodnje odigravala svojo vlogo in da bo postala dejanska last vseh delavcev v TOZD TOBI, jo bo potrebno tudi vnaprej jačati in dopolnjevati z novimi mlajšimi kadri, jo organizacijsko usposablja in utrjevati ter pripravljati za nadaljnje akcijske naloge.

To bo ena od nadaljnjih nalog štaba CZ, ki mora biti sestavni del programa CZ TOZD TOBI. Z načrtnim delom in vsestranskim zalaganjem vseh delavcev bodo uspehi še večji, rezultati takega načrtnega dela pa bodo rodili še boljše uspehe.

Končujem s Titovimi besedami: DELAJMO KOT DA BO STO LET MIR, PRIPRAVLJAJMO PA SE KOT DA BO JUTRI VOJNA.

Referent za LO,
DS TOZD TOBI
Anton Tofant

ZAHVALA

Ko sem odšla v zasluženi pokoj sem bila prijetno presenečena nad tolikim tovarištvom in pozornostjo mojih sodelavcev in sodelavk iz TOZD tovarna posode — kleparski oddelek. Vsa dolga leta smo se pri delu dobro razumeli in dosegali uspehe pri delu. Zelo sem hvaležna za prejeto darilo, ki mi bo drag spomin nanje in na ostale sodelavce in sodelavke v EMO.

Vsem delavcem in delavkam v vseh TOZD EMO želim mnogo sreče in uspehov pri delu, kakor tudi napredka pri našem samoupravljanju.

Marija Čater

PROGRAM

PRIREDITEV OB ZAKLJUČKU PROSLAVE 50-LETNICE TOZD TOBI

Zaključna proslava 50-letnice TOZD TOBI bo 25. in 26. avgusta letos. Prireditev bo potekala pod delovnim nazivom »DAN EMA« in bo od letošnjega leta dalje tradicionalna s tem, da bodo organizatorji posamezne TOZD.

Organizator letošnje prireditve je TOZD TOBI, ki proslavlja 50-letnico obstoja. Dosedaj je že organizirana cela vrsta različnih manifestacij, zaključna prireditev pa bo pri kulturnem domu v BISTRICI, in sicer na posebej urejenem prostoru.

Dne 25. 8. 1978 bodo zaključne športne prireditve in ustanovitev športnega društva »EMO«.

Predvidevamo, da bo na zaključni prireditvi dne 26. 8. 1978 poleg delavcev TOZD TOBI in krajanov Bistrice prisostvovalo 1.000 članov kolektiva iz Celja. Za prevoz le-teh je planiran poseben vlak, ki bo postavljen na industrijski tir DO EMO.

Zaključna prireditev bo potekala po naslednjem programu:

- ob 7. uri Budnica godbe na pihala EMO in Bistrica, ki se nadaljuje s promenadnim koncertom obeh godb na prireditvenem prostoru do 9.30. Odhod godbe iz Celja je ob 6. uri s tovarniškim avtobusom.
- ob 7. uri Odhod posebnega vlaka iz Celja za Bistrico. Vlak bo na industrijskem tiru EMO, v Bistrici pa na železniški postaji Bistrica. Organizator odhoda iz Celja je konferenca OOS, ki pripravi seznam udeležencev po OOS, zadolži posameznike za posamezne skupine, razdeli bone za prehrano in organizira zdravniško službo. Odhod iz Bistrice je predviden za 18. uro.
- ob 9. uri Vabljeni goste dočakajo in tudi spremljajo ves čas bivanja v Bistrici direktorji TOZD, predstavniki DPO in samoupravnih organov DO.
- ob 9.40 Udeleženci kulturnega programa zavzamejo svoja mesta na odru. Skica razmestitve bo posebej izdelana.
- ob 10. uri Začetek proslave najavi fanfare godbe na pihala EMO.
- ob 10.02 Nastop pevskega zbora SVOBODA Bistrica (3 pesmi)
- ob 10.08 Pozdravni govor glavnega direktorja
- ob 10.23 Slavnostni govor — Miran POTRČ
- ob 10.40 Recital
- ob 10.43 Nastop pevskega zbora
- ob 10.50 Recital
- ob 10.53 Nastop folklornih skupin (10 minut), ki po končanem nastopu zapustijo oder in skupaj s prisotnimi zaplešejo partizansko kolo.

Po končani proslavi bo skupno kosilo (partizanski golaž) za vse udeležence. Do odhoda vlaka in tudi pozneje bo ples in različne rekreativne in družabne igre.

Ocena polletnega dela OOS vzdrževanje-energetika

Ob izteku prvega polletja, smo se člani izvršilnega odbora OOS TOZD vzdrževanje in energetika sestali in skušali kritično oceniti dosedanje delo. Ugotovili smo, da se je aktivnost OOS na posameznih področjih močno povečala. Obstajajo pa tudi področja, kjer je naša aktivnost zelo slaba ali pa celo nikakršna.

1. Rekreativna in oddih

Kot prvo ugotovljamo, da se je močno razmahnila aktivnost na področju športa in rekreacije. Že v začetku leta smo se odločili na nivoju DO EMO, da se organizirajo tekmovanja kontinuirano prek celega leta, in sicer v različnih športno-rekreativskih dejavnostih. Do sedaj je bilo organizirano več kot polovica predvidenih tekmovanj.

Člani naše TOZD se udeležujejo tekmovanj v precejšnjem številu. Poleg masovne udeležbe zasledimo precej odličnih rezultatov, ki so plod aktivnosti med prostim časom. V okviru TOZD smo formirali ekipe, ki so se udeležile tekmovanj v naslednjih panogah: šah, košarka, smučanje, rokomet, odbojka, nogomet, streljanje in kegljanje. Povsod je bila udeležba zadovoljiva, dosegli pa smo dobre oziroma odlične rezultate. V tekmovanje so bile vključene vse starostne strukture in tudi štipendisti, ki opravljajo obvezno prakso v naši TOZD.

Poleg športnih tekmovanj se udeležujemo v TRIM akcijah, ki jih organizira ZTKO Celje. V teh akcijah udeležba še ni zadovoljiva. Iz podatkov je razvidno, da se TRIM akcij udeležujejo v glavnem vedno isti člani kolektiva. Upamo, da bomo z večjo propagando in obveščanjem pri vseh članih v prihodnjih akcijah dvignili odstotek udeležbe. Zanimiv je tudi podatek, da se je v različne športne aktivnosti vključevalo 66 članov TOZD ali 28,8 % od števila zaposlenih. Več kot v eni športni panogi pa je sodelovalo 31 članov TOZD ali 13,5 % od števila zaposlenih.

Tako povečana aktivnost v primerjavi z prejšnjim obdobjem je plod delovanja referentov za rekreacijo, ki jih imamo izvoljene po posameznih delovnih skupinah. Njihovo delo pa je zelo uspešno usmerjeno in koordinirano, v sodelovanju z OOS, referent TOZD tovariš Anton Grilanc.

2. Kulturno življenje delavcev

Aktivnost na področju kulture skušamo poživiti prek devet organizatorjev kulture, izvoljenih po posameznih delovnih skupinah. Moramo priznati, da je aktivnost na tem področju zelo slaba, oziroma smo šele na začetku zastavljenih nalog. V glavnem se je kulturna dejavnost v TOZD izražala v informiranju delavcev o raznih kulturnih prireditvah v kulturnih institucijah občine Celje, s poudarkom na svečanih proslavah v RTC Golovec. Zelo pohvalna je tudi okrasitev delovnih prostorov, ki so jo izvedli mladinci ob prazniku 1. maja. Še posebej pa bi omenil akcijo zveze kulturnih organizacij Celje, ki je prek svojega predstavnika seznanila delavce v DO EMO o aktivnostih, ki jih gojijo v okviru ZKO in povabila k sodelovanju vsakega

ga zainteresiranega. Kljub takšnemu neposrednemu stiku z delavci smo mnenja, da bi bilo potrebno izvesti anketo, ki bi pokazala želje in kulturne potrebe naših delavcev.

Nazadnje ugotovljamo, da je za kulturno mrtvilo v TOZD med drugim krivo tudi pomanjkanje prostorsko-tehničnih pogojev, slaba organizacija in pomanjkanje finančnih sredstev. Še vedno niso finančna sredstva za razvoj kulture opredeljena kot planska postavka. Tudi načelo, da naj bi imela tako velika DO kot je naša, svojega profesionalnega organizatorja kulturnega življenja, še zdaleč ni uresničeno, oziroma se o tem sploh ne pogovarjamo. Takšno stanje je med drugim rezultat premajhne aktivnosti OOS in nezaznavanje vodilnih struktur, ki se po navadi ukvarjajo z »važnejšimi« problemi kot so kulturno življenje delavcev, kultura delovnega okolja, kultura medsebojnih odnosov itd.

OOS si bo še naprej prizadevala sanirati takšno stanje. Kot prvi ukrep je predvideno formiranje komisije za kulturna vprašanja v TOZD in izdelava programa dela za prihodnje obdobje. Za izvedbo naloge je zadolžen organizator kulture TOZD tovarš Jasim Fazlič.

3. Delovanje delegatskega sistema

V TOZD delujejo štiri združene delegacije samoupravnih interesnih skupnosti in ena delegacija ZZZ. Delegacije so združene v konferenco s TOZD orodjarna. Tako torej na skupnih sestankih obravnavajo gradivo in zavzemajo stališča. Najbolje je ocenjeno delo delegacij SIS:

1. izobraževanje, raziskovalna dejavnost-kultura,
2. zdravstveno zavarovanje, telesna kultura.

Omenjene delegacije organizacijsko dobro sodelujejo, delegacija pod točko 1 pa ima delegate v republiških komisijah.

Nezadovoljivo pa je stanje v delegacijah SIS:

1. stanovanjsko gospodarstvo, zaposlovanje, invalidsko-pokojninsko zavarovanje,
2. otroško varstvo, socialno skrbstvo.

V omenjenih delegacijah ni medsebojne organizacijske povezave na nivoju konference delegacij, delegacija pod točko 2 pa sploh ne deluje.

Kot zadnja delegacija za družbenopolitično skupnost v TOZD sicer deluje, ni pa organizacijsko povezana na nivoju konference. Pri delu naših delegacij ugotavljamo osnovno pomanjkljivost delegatskega sistema. Delegatski materiali in posebej vprašanja, ki so pomembna za naše delavce ne preidejo v širšo obravnavo v samoupravne organe, DPO in strokovne službe, ampak se obravnavajo le znotraj delegacij. Med drugim so vzroki za takšno stanje neusposobljenost članov, delegacij, slab pretok informacij, premajhna ali pa nikakršna pomoč strokovnih služb, itd. Tudi OOS še ni vložila dovolj naporov za izboljšanje takšnega stanja. Seveda pa je pri tem prisoten splošen problem samoupravne preobrazbe, kajti delegati niso vedno pripravljeni žrtvovati tudi svoj prosti čas za delovanje v delegacijah. Ker je delovanje delegatskega sistema dolgoročni proces, bo OOS delo delegacij še naprej zasledovala in nudila delegatom vso podporo pri njihovem delu in izobraževanju. Za koordinacijo dela delegacij je v TOZD zadolžen tovarš Alfonz Kolar.

4. Samoupravljanje

Beseda samoupravljanje je zelo širok pojem, zato bi se opredelil le na nekaj področjih.

V letošnjem letu smo se na pobudo vodstva in DPO formirali v

TOZD. Vzpostavljamo s tem smo sprejeli vse samoupravne splošne akte (SSA), skladno z zakonom o združenem delu. V fazi sprejemanja SSA je OOS vodila javno razpravo, formirala komisijo za usklajevanje teh aktov z ZZZ ter izvedla referendum. Člani IO OOS smo skušali zagotoviti čim širše in temeljitejše javne razprave ter sodelovanje vsakega posameznega delavca.

Vzporedno s tem smo skladno z našimi samoupravnimi akti izvedli volitve in formirali samoupravne organe v TOZD Delavski svet, komisije, samoupravne delavsko kontrolo itd. Zagotovili smo, da so volitve potekale skladno z zakonom o volitvah. Sindikat je bil torej nosilec in predlagatelj vseh kandidatov za samoupravne organe TOZD in delegatov v samoupravne organe DO. Vsi predlogi so bili obravnavani po samoupravnih delavskih skupinah.

V letošnjem letu smo na pobudo in s pomočjo OOS formirali OO ZSMS in OO ZK. Obe organizaciji že delujeta in imata zastavljen svoj program dela. Delegirali pa smo tudi delegate v organe konference OOS na nivoju DO in občinske organe ZSS.

Jasno je, da v tem poročilu ni mogoče zajeti vseh področij dela OOS, tekočega reševanja problemov ter vsega medsebojnega dogovarjanja in usklajevanja v vseh fazah družbenopolitičnega udejstvovanja. Upam pa, da je iz poročila razvidno, da OOS v TOZD ni neaktivna, ampak da skušamo biti prisotni povsod, kjer se izražajo interesi posameznikov in skupin ter jih skušamo uveljavljati in usklajevati s splošnimi družbenimi interesi. Zavedamo se, da nam je za nadaljnje uresničevanje smernic dela ZSS potrebno še veliko dodatnega izobraževanja, dela in naporov, pri tem pa računamo na pomoč vseh akterjev v procesu samoupravljanja.

Predsednik OOS

Janko Koštomaj

IZPOLNJEVANJE PROIZVODNEGA IN PRODAJNEGA PLANA ZA MESEC JUNIJ 1978

v 000 din

TOZD	PROIZVODNJA			PRODAJA		
	Operativni plan	Izvršitev	Indeks	Operativni plan	Izvršitev	Indeks
FRITE	5.017	5.915	118	5.447	5.999	110
POSODA	59.000	52.609	89	42.000	48.622	116
RADIATORJI	9.519	9.147	96	8.884	9.169	103
KOTLI	11.282	10.328	92	14.929	16.303	109
ODPRESKI	7.397	5.219	71	7.375	7.157	97
ORODJARNA	3.783	3.634	96	3.743	3.332	89
KONTEJNERJI	20.695	14.336	69	20.068	15.558	78
TOBI	25.924	21.236	82	19.280	22.259	115
ERC	951	1.105	116	951	1.105	116
VZDRŽEVANJE	9.392	9.100	97	9.085	8.837	97
DSSS	—	—	—	6.222	6.222	100
SKUPAJ:	152.960	132.629	87	137.984	144.563	105

Skupščina delavcev kovinske industrije občine Celje

Po štiriletnem mandatnem obdobju je imel svojo skupščino tudi občinski odbor sindikata delavcev kovinske industrije Celje. Skupščina je obravnavala delo našega odbora v mandatu štirih let, hkrati smo preverili tudi uspešnost nove sindikalne organiziranosti, zlasti še delo OOS po TOZD.

Po poročilu predsednikov in sekretarja odbora o poteku in uspešnosti našega sodelovanja se je v razpravo vključil sekretar republiškega odbora sindikata delavcev kovinske industrije Srečo Mlinarič. V svojem izjavljanju je opozoril na še doslednejše izvajanje sindikalnih nalog, ki izvirajo iz zakona o združenem delu. Posebno pozornost pa je namenil OOS v TOZD, kjer se sedaj bijejo še bitke za vključevanje sindikatov v vse aktivnosti in odločitve, ki se porajajo v življenju TOZD.

Tov. Martin Andrijaš, sekretar delavcev kovinske industrije občine Celje pa je v razpravi opozoril na problematiko nalog pri izvajanju sindikalne liste in pogojev dela sindikalnih funkcionarjev.

Pomen izobraževanja članstva v IO OO pa sta v razpravi potrdila tudi delegata iz EMO tov. Kovinc in Koštomaj.

Tov. Držič iz Elektro Celje pa je govoril o sodelovanju dela delegacij pri kreiranju politike elektrogospodarstva Slovenije in še posebej področja Celja. Opozoril je na nevarnost dela delegacij uporabnikov in prosil, da se skupščina in kasneje novo izvoljeni odbor posebno zavzame za boljši odnos do dela delegacij takega pomena, saj verjetno nam vsem ni vseeno, kakšna bo politika cen naše energije. Povedati je še treba, da bo sedaj sindikat delavcev kovinske industrije po novi organiziranosti v svoj odbor vključil tudi sindikat energetike, ki ga v Celju predstavlja Elektro Celje.

Po razpravi v delu skupščine so bili še sprejeti dokumenti za nadajanje delo našega odbora in sprejet začasni statutarni sklep.

Skupščina je izvolila tudi nove člane za odbor sindikata delavcev kovinske industrije Celje. Za predsednika odbora je bil izvoljen tov. Zlatko Leskovšek iz Železarne Štore, za podpredsednika pa Franc Kolnik iz EMO.

Skupščina je tudi predlagala dva člana za RO sindikatov delavcev kovinske industrije. Tako bosta naš sindikat predstavljala tovariša Slavko Adamič iz EMO in Zlatko Leskovšek iz Štor.

Tovarišice in tovariši!

Z gradivom za današnjo skupščino sindikata delavcev kovinske industrije in sindikata delavcev energetike, to je Elektro Celje, ste sprejeli tudi poročilo Občinskega sveta ZSS Celje o uresničevanju sklepov VIII. kongresa ZSS in uresničevanja nalog občinskega sveta za preteklo obdobje, kot skupno poročilo o delu in aktivnosti sindikatov in Zveze sindikatov v Celju. Zato se bom omejil v svojem izjavljanju le na tiste naloge in delo, ki je bilo bolj specifično za naše organizacije sindikata.

Moram povedati, da je bilo preteklo obdobje delovanja sindikata zelo živahno, pa tudi zahtevno. Sedaj zaključujemo prvo mandatno dobo dela sindikata v taki organiziranosti. Torej, če grem od začetka, moram reči, da smo

morali preboleti prve korake, da smo začeli z uresničevanjem programa, ki smo si ga zadali ob ustanovitvi našega odbora. Kmalu smo delovali dokaj uspešno, vendar lahko rečemo, le prvi dve leti, ker so se delegati odbora kmalu utrudili in so vse slabše obiskovali seje odbora, pa tudi ne zadostno prenašali vsebino sindikalnega dela z občinskega odbora v IO OOS. To je pogojevalo tudi to, da je bilo premalo delegatskega komuniciranja v sami OOS. V drugi polovici mandata smo se za delo občinskega odbora posluževali metode dela prek aktivov oziroma skupnih sej odbora in predsednikov OOS. Tak način delovanja je bil učinkovitejši, zato smo to upoštevali tudi v kadrovskih izhodiščih za bodoče vodstvo sindikata.

Tako v dosedanjem delu, kakor tudi v bodoče moramo posvečati več pozornosti OOS. Če pogledamo v celoti, smo z delom lahko zadovoljni, če pa malo bolj analiziramo aktivnost, iniciativo in učinkovitost OOS pa lahko trdim, da smo po programskih izhodiščih uresnili le dobro polovico. Mislim, da bo kdo v razpravi opozoril na polno iniciativnost OOS v marsikateri sredini, sicer so kot koordinatorji bile učinkovitejše, aktivnejše kot KO OOS. Ta moment je še zelo prisoten, zato moramo bolj dosledno uveljavljati vlogo in pomen OOS.

Sindikat je enotna in samostojna družbenopolitična organizacija delavskega razreda, ki deluje za uresničevanje načel samoupravnih odnosov in vključevanja vseh delavcev v politični sistem. Sindikat je opravljal odgovorne naloge pri izvajanju Zakona o združenem delu v vsakodnevno stvarnost. Tako kot smo bili aktivni v javni razpravi, tako moramo biti tudi pri uresničevanju tega zakona.

Pomembne naloge izvaja sindikat pri samoupravnem sporazumevanju. Čeprav so pojavi, da nekatere tehnostrukture želijo odriniti pomen sindikata v marsikateri akciji, že spoznavajo, da je neobhodno potrebno spoštovati naše geslo: »Nič mimo sindikata, kar je pomembno za delavca«. Zelo pomembne so bile tudi druge akcije, ki smo jih zelo uspešno izvedli, kot so: referendum, posojilo za ceste, volitve ter vrsta drugih manifestacij.

Pri urejanju normativnih aktov v TOZD in OZD ima sindikat pomembno nalogo, saj ne sme biti statuta, dogovora ali sporazuma, ki bi šel mimo sindikata. Tam, kjer so sindikalne organizacije posvečale tem dokumentom manj pozornosti, tam imamo tudi stalne nevrvalgične točke, kjer kaj hitro pride do konfliktnih situacij, moram poudariti, da je to najpogostnejši pojav v kovinski industriji. Torej lahko rečem, da nas čaka še veliko zelo zahtevnega dela, če hočemo v vseh svojih sredinah odpraviti vsaj najbolj pereče probleme. Zelo pogo-

sti so pojavi prekinitve dela zaradi neurejenih dohodkovnih odnosov, OD, medsebojnih odnosov in neuresničevanja sprejetih sporazumov ali sklepov. Pri razreševanju teh vprašanj pa je potrebno dobro in koordinirano delovanje vseh družbenopolitičnih organizacij v TOZD in OZD, oziroma vseh samoupravnih struktur.

Pred sindikatom je vrsta zelo zahtevnih in zapletenih nalog, ki bodo v bodoče še v večji ostrini izbijale na površje, zato je potrebno, da se tudi primerno usposobimo. Čeprav kdo reče, znanje je drago, je neznanje še dražje. To bi lahko potrdil z dejstvom, da tam, kjer so v sindikatu pravilno razumeli izobraževanje sindikalnih delavcev od enodnevnih seminarjev, delegatske šole do dvomesečne sindikalne šole, tam so razmere dokaj urejene. Tam pa, kjer so to zanemarjali, lahko vidimo, da sindikata ni čutiti, saj niti sindikalni funkcionar ne razume in ne zna speljati nalog, kaj še, da bi kreativno ukrepal.

Še na eno stalno nalogo v OOS naj opozorim. To je dosledno sodelovanje, kreiranje in konceptiranje dela v samoupravnih organizacijah. Sindikat mora biti prisoten povsod in vedno, od priprave dnevnih redov do sprejemanja sklepov, pa tudi pri izvajanju.

V zadnjem času je vse bolj slišati, da samoupravna delavska

kontrola zaostaja v svoji razvojni učinkovitosti in to zato, ker ima premalo opore v sindikatu. Mislim, da moramo v industriji to napako tam kjer je, takoj odpraviti in se zavzeti in nuditi vso pomoč SDK. Pogostni so pojavi, da SDK ne najde sama sebe, zato se ukvarja z drobtinicami — dnevnici, ne spozna pa, da se sklepi samoupravnih organov in DPO sploh ne izvajajo, da se slabo gospodari, da ni samozaščitne kulture v kolektivu itd.

Pred leti smo začeli z akcijo dobrega gospodarjenja, ki pa vse bolj popušča. Od te akcije je sicer najbolj učinkovita inventivna dejavnost, ki je organizirana v vsej kovinski industriji. Iz poročil, ki so pravkar v razpravi, je razvidno, da je sindikat — OOS, odigral pomembno vlogo pri širjenju množične inventivne dejavnosti.

Občinski odbor kovinske industrije pa je skrbno spremljal priprave in izvedbo občnih zbiorov OOS in konference OOS v delovnih organizacijah. Mislim, da so bili občni zbori zelo dobro pripravljani, razen nekaj izjem. Tudi kadrovski sestav IO OOS je tak, da zagotavlja uspešnejše delo in polno izvajanje našega programa dela za v bodoče na vseh nivojih sindikalne organiziranosti.

Fric Kotnik

Tekmovanje kovinarjev SRS

V dneh od 15. do 17. 6. 1978 je bilo pod pokroviteljstvom LITO-STROJA 2. slovensko tekmovanje kovinarjev.

Tega tekmovanja so se udeležili tudi delavci naše DO, in sicer po en strugar, orodjar, rezalec ter plamenski in CO₂ varilec. Skupno je v Ljubljani tekmoval 201 kovinar v 8 kovinskih strokah.

Najboljši uspeh od naših tekmovalcev je dosegel orodjar Rado KOS, ki je zasedel v močni konkurenci odlično tretje mesto. Malo manj sreče je imel varilec CO₂ Ivan BELINA, ki mu je tretje mesto za las ušlo in se je moral zadovoljiti s četrtnim mestom. Njegov izdelek je bil kvaliteten drugi najboljši, vendar ga je zbirtočk iz praktičnega in teoretičnega dela postavil na četrto mesto. Še manj tekmovalne sreče pa so imeli strugar Franc LUBEJ, rezalec Avgust BUH in plamenski varilec Franc LEBAN. Kljub slabši uvrstitvi pa jih je treba pohvaliti, ker so se tekmovanja udeležili in tako dokazali, da so privrženi svojemu poklicu.

V naši DO je bilo pod pokroviteljstvom LT EMO, konference osnovne organizacije sindikata EMO in občinskega odbora sindikata 10. 6. 1978 že tradicionalno predtekmovanje varilcev, ki pa je imelo letos značaj občinskega tekmovanja. Udeležili so se tekmovanja tudi varilci iz Klime, Cinkarne, Libele, Izletnika in Železarne Štore.

Udeležba naših varilcev je bila dokaj skromna: 20 varilcev od 45 prijavljenih. To kaže na veliko neresnost varilcev, ki se kljub pismeni prijavi niso pojavili na »štartu«. Pohvaliti moramo varilce iz TOZD radiatorjev. Najmanj pohvale pa gre TOZD kotli, kjer se je kljub velikemu številu varilcev pojavil le en sam, v CO₂ tehniki. Menim, da je to zelo sla-

ba izkaznica za varilce TOZD kotli predvsem zaradi tega, ker se tekmovanj niso udeleževali že prejšnja leta.

Organizator tekmovanja upa, da bo naslednje leto udeležba večja, saj so to prijateljska srečanja stanovskih tovarišev, ki se na taki prireditvi pomerijo med seboj v svoji stroki in marsikateri se najde, kje je in kaj mu pri delu še manjka.

Najboljši v plamenski tehniki so bili:

Leban Franc, TOZD kontejner
Lenart Alojz, TOZD radiatorji
Vrtačnik Franc, TOZD radiatorji

V obločni tehniki:

Belina Ivan, TOZD kontejner
Savič Radovan, Izletnik Celje
Kerš Rudi, Klime Celje

V CO₂ tehniki:

Belina Ivan, TOZD kontejner
KRŠLIN Milan, TOZD kontejner

Jerman Pavel, TOZD kontejner.

Zahvala gre društvu LT EMO, konferenci osnovne organizacije sindikata EMO in občinski konferenci sindikata Celje, ki so tekmovanje organizirali, finančno omogočili in prispevali nagrade: komplet posode, pokale, komplet značk kovinarjev, spominski lonček in pismo priznanje.

Alojz Drogenik

ŠPORT IN REKREACIJA

PLANINSKI IZLET NA LISCO

Veliko časa je že preteklo, ko sem bil na Lisci. Morda celo nekaj let. Ne vem. Želel sem si, da bi neko nedeljo skočil, tako mimogrede na Lisco in morda obiskal še Lovrenc pod Velikim Kozjem. Toda nikoli ni bilo tistega pravega časa. Do Zidanega mostu je še nekako šlo, potem pa me je vedno pot zapeljala ali na Kopitnik ali pa po železni cesti proti Ljubljani in še dalje.

V OZD EMO je organizirana planinska skupina in glej, v svojem programu izletov imajo tudi Lisco. Rekel sem si: čas je, da sedaj izpolniš dano besedo samemu sebi in greš. Tako se je začelo to »popotovanje« oz. romanje na Lisco.

Seveda pa nobena tura ne sme biti brez priprav. Tako tudi jaz nisem smel biti izjema. Nastalo je vprašanje, kaj vzeti s seboj in kaj pustiti doma, da bo breme na hrbtu čim lažje. To razmišljanje mi je olajšal prospekt, katerega smo vsi prijavitelji dobili in na katerem je bilo naštet vse, kaj mora človek imeti s seboj za tako podjeten podvig. Med drugim je tudi pisalo, kje bo potekala pot in seveda, kdo je vodja. Kajti, brez dobrega vodnika ni dobrega izleta.

V svoj skromni nahrbtnik sem zbasal res tisto najnujnejše. A glej ga šmenta, še vedno je bil težak. S seboj sem vzel tudi dežnik, saj človek res nikoli ne ve, kaj bo z vremenom. Iz izkušenj pa vem, da je dežnik zelo uporabno sredstvo proti dežju pa tudi nadležnih živali se lahko z njim ubraniš.

23. 4. 1978 smo se zbrali na postaji in se z vlakom odpeljali proti Zidanemu mostu. Vožnja sama je bila zelo monotona. Edini dogodek na vsej vožnji do Zidanega mosta je bil takrat, ko je sprevodnik ščipal karte. Drugače pa nič novega.

Prihod v Zidani most je bil povezan že s tradicionalnim predsedanjem oz. beganjem s perona na peron. Končno naš »ta glavni« ugotovi, da s predsedanjem in nadaljevanjem vožnje ne bo nič. Naslednji vlak pravi, bo šele čez slabo uro.

Tako se je zgodilo, da smo smer izleta zaradi neaktivnosti železnice preusmerili malce drugače. Začeli smo v obratni smeri.

Pot je potekala po južnem obronku Velikega Kozjega nad dolino Save. S same poti je bil lep pogled na zasavske hribe. Lepo se je nad

dolino videl Kum s svojim nepogrešljivim stolpom, ves bohoten je bil nov trboveljski dimnik in za njim ni veliko zaostajal Kopitnik, ki je poznan po tem, da ima veliko lepega gorskega cvetja na kočah pa pristno domačo zabavo s »kolom«. Nekako na polovici poti proti Velikemu Kozjemu se je odprl še pogled proti severu, kjer smo poleg Smohorja, Gozdnika lahko občudovali prav »fantastično kopreno celjske megle«.

Ker je bila naša skupina sestavljena raznoliko, to se pravi tako starostno kot tudi družbeno in je štela okoli petindvajset starih in mladih hribovskih mačkov, smo imeli, oz. je naš »ta glavni« imel velike težave, da smo ostali podobni vsaj neki skupini. Moja navada je, da vedno hodim neke v ozadju. To ima sicer neke prednosti. Toda žal tokrat jih nisem mogel izkoristiti. Tudi naš »ta glavni« je hodil zadnji in nas imel vse skozi na očesu.

Na planini, kjer stoji nekaj osamljenih kmetij, katere pa so žal zapuščene smo imeli prvo malico. Pogled se nam je odprl na vzhod, kjer smo pred seboj videli naš cilj: »Lisco«. Toda bila je tako oddaljena, da je meni ugasnilo upanje, ali bom sploh kdaj že tam. Seveda je poleg obilne malice sledilo še tradicionalno fotografiranje, nato pa spet pot pod noge.

Pot nas je vodila okoli glavnega vrha Velikega Kozjega do sedla, kjer je odcep poti: ena pelje mimo Gašperjeve koče v Zidani most, druga pa na Lovrenc.

Ker je bila še to nekako pomlad v prebujanju, ne morem govoriti k kakšni zelo zanimivi flori (rastlinstvu), po katerem je Veliko Kozje sicer poznano. Tu rastejo rože, katere so zelo redke in lahko povem, da so tudi dokaj težko dostopne. Vsekakor pa prevladuje encijan ali planinski svišč. Po tistem kratkem postanku z malico smo le priklovrtili do zavetišča na Lovrencu.

Tu sem svojo shrambo za ta dan spraznil in sedaj sem bil vesel, ker je moj nahrbtnik postal neznansko lahek. No pa to tako ali tako ni pomembno, ker sem že po naravi zelo miren človek in ne prenesem hrupa, posebno v gorah ne, sem odšel na potep po Lovrencu in ugotovil, da je Lovrenc planinski travnik, na katerega je nekdo zvozil velik kup kamenja in ga nato pokril s travo. Na vrhu pa postavil cerkev, v kateri je pozneje maševal tudi Primož Trubar.

Po nekoliko daljšem počitku in ko so si nekateri razmigali noge, s plesom smo krenili proti našemu cilju: Lisci.

Nekako po dveh urah hoda preko gozdov in travnikov nato pa po cesti in blatu smo z Lovrenca prisopihali na Lisco. Seveda je bila koča polna samih »planincev«, ki so bili utrujeni od vožnje na Lisco. Lisca sama je visoka 947 m. Spada v

kompleks zasavskih gora, drugače pa je poznana iz NOB. Okolica koče na Lisci je prijazna in primerna za smučanje.

Razgled z Lisce je res enkraten. V primeru, da ima trboveljska industrija kolektiven dopust, kateri ne sme biti krajši kot en mesec, vam uspe, da vidite Julijske Alpe z našim očakom Triglavom. Proti severu nese pogled vse do Pohorja in Savinjske planine v Avstriji. Tudi del Kamniških Alp je možno videti. Na južno stran Lisce pa se odpre pogled proti Gorjancem in Maclju ter Donački gori.

Nekako proti večeru je bilo, ko smo odšli v dolino. Pot sama je zelo zanimiva, saj nas je vodila skozi pisane vasi vse do Brega.

Prijetno utrujeni smo po kratki vožnji iz Brega pri Radečah preko Zidanega mosta prispeli v Celje.

Še zadnji stisk rok in poslavljanje in izlet na Lisco je bil za nami.

REKREACIJA V ELEKTRO OBRATU

Vsi zaposleni v EMO verjetno poznajo vzdrževalce — električarje. To so fantje, ki jih vidite enkrat po proizvodnih stroji, drugič na stroju, potem zopet neke visoko pod stropom obratov ali pa celo na strehi tovarne. Torej povsod tam, kjer so električne instalacije, naprave in postrojenja. Verjetno se vsi ne zavedamo, kako naporno, dinamično in odgovorno delo ti ljudje opravljajo. Kljub temu pa včasih najdejo čas, da se po opravljenem napornem delu zberejo skupaj in se nato povese, ali pa se rekreirajo v raznih športnih disciplinah.

Petek, 26. maja, je bil eden tako imenovanih športnih dnevor. Kraj prizorišča je bil nogometno igrišče v Trnovljah. Odločili smo se, da se pomerimo v nogometu mladi in malo manj mladi, ki jih mladinci zlobno imenujejo »stari«. Takoj ob prihodu na igrišče, smo si morali poiskati streho nad glavo, zaradi močnega neurja, ki nas je sprejelo. Kljub nalivu dežja, ki je kazalo kot, da nas hoče preplaviti, nas dobra volja in veselje do igre ni zapustilo. Tisti najbolj vroči so že bili pripravljeni za igro v kratkih športnih hlačah in majicah, kljub temu da termometer ni kazal poletne temperature. Ploha, ki nas je prala, je kmalu pojenjala. Čeprav je bilo igrišče podobno močvirju, smo se odločili, da bomo igrali. Med tem, ko smo se razporejali vsak na svojo polovico igrišča, se je sodnik krepčal z zadnjimi grizljaji zajetnega sendviča, kajti čakalo ga je naporno delo.

Tekma se je pričela z velikim optimizmom mladih. Bilo je veliko smešnih prizorov, kajti igra je bila mešanica drsanja po blatu, plavanja v lužah, trdega pristajanja z glavo naprej in nešteto skoraj baletnih gibov, ki jih omogoča močker teren. Kljub težavam na terenu, smo starejši dokazali, da nismo kar tako. Prvi polčas se je končal z rezultatom 2:0 za starejše. Po krajšem premoru, smo pričeli z igro v drugem polčasu. Zopet so starejši člani pritisnili in preselili igro na polovico igrišča mladih. Jašovec, ki je bil centerfor starej-

ših, je s svojimi bliskovitimi akcijami uspešno prediral (beri podiral) nasprotnikovo obrambo.

Zanimivo je bilo, da se je kljub spolzkemu terenu precej stabilno držal na svojih nogah. Požrtvovalnost celotne ekipe, je starejšim po nekaj minutah igre zopet prineslo točko. Pri vsem tem je imel večje težave naš sodnik, ki je ves v dimu cigarete, ki mu je visela iz ust, mahal z rokami in kar z vpitjem opozarjal na prekrške v igri. Za sojenje, je namreč požabil osnovno sredstvo — piščalko. V nadaljevanju igre so se mladi sicer požrtvovalno branili in tudi napadali, vendar jim športna sreča ni bila naklonjena in so »pokasirali« še en gol. Tako se je rezultat povzpela na 4:0 za starejše. To je bil tudi dokončen rezultat, kajti že v naslednjih minutah je eden od igralcev sprostil svojo energijo na žogi in ta je enostavno počila. S tem je bilo sicer tekme konec, vendar se je prijetno vzdušje nadaljevalo ob krepki malici.

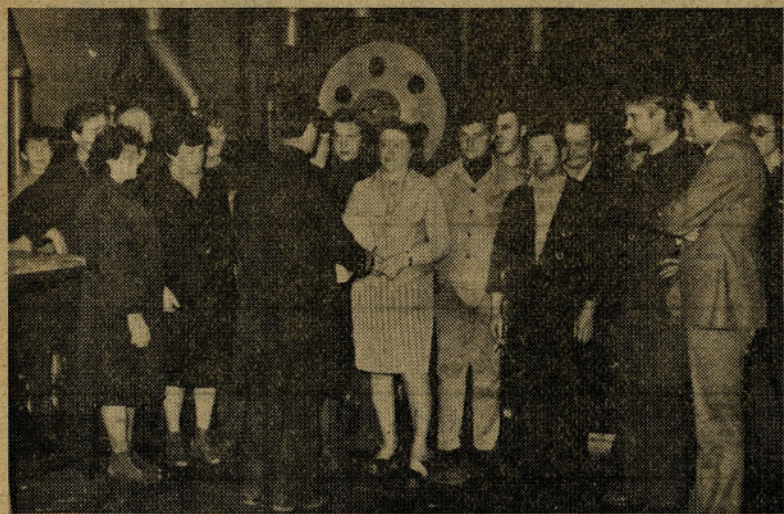
Na koncu lahko ugotavljamo, da takšna oblika rekreacije ne služi samo razgibanju in nabiranju kondicije posameznika za opravljanje delovnih nalog, ampak sodelavce zbližuje, krepi med njimi prijateljske vezi ter jih prikaže v popolnoma drugačni, prijetnejši luči, kot pa se spoznamo ob vsakodnevnem delu. Za konec bi omenil še eno zanimivo dejstvo. V EMO referent za rekreacijo in oddih nima sredstev da bi nabavil športne rekvizite, kot je naprimer nogometna žoga za takšno in podobna interna tekmovanja kot smo ga uprizarili v našem obratu.

Janko Koštomaj

Dopisujte
v naše glasilo

RAZGLEDNICE MESECA

Iz TOZD tovarne radiatorjev je odšla v zasluženi pokoj Karolina Ahtik, ki je delala v tej TOZD 35 let. Ob njenem slovesu so se zbrali vsi sodelavci in sodelavke ter ji izročili lepo darilo

Delavci in delavke iz skladišča gotove posode so se poslovili od svoje dolgoletne sodelavke Marije Jernejc, ki je odšla v pokoj. V spomin so ji izročili lepo darilo

Naša godba nastopa ob raznih slovesnostih in mora biti lepo urejena. Na paradi za dan šoferjev so godbeniki nastopili v novih uniformah

PLANINCI EMO NA GOLICI

20. 5. 1978 smo planinci iz EMO organizirali izlet na Golico tako kot smo do sedaj organizirali že vse izlete, ki jih imamo planirane v akcijskem programu in objavljene na terminskem koledarčku.

Za ta izlet nismo mogli organizirati prevoza z našim tovarniškim avtobusom, ker smo ga morali odstopiti. Zato smo se obrnili na lastne sile in organizirali prevoz z osebnimi avtomobili.

Že zgodaj zjutraj se nas je pred upravnim poslopjem nabralo 21 udeležencev in s petimi avtomobili smo odšli proti Ljubljani, Kranju in se v Jesenicah ustavili. Tu smo nekateri v restavraciji pozajtrkovali, drugi pa v trgovini nakupili nekaj hrane za nameravano turo. Po dobrih štirih km

povedovala o drvarjih, o njihovem delu in o časih, ki jih je preživela.

Pot smo nadaljevali pod obronki Javornika proti Stolu. Tu in tam se nam je skozi gozd odprl pogled v dolino, kjer so se zavite v gosto dimno kopreno skrivale Jesenice s svojo železarno. Ob takih prizorih smo vedno znova ugotavljali, kako veliko premalo storimo ljudje za varstvo okolja, predvsem pa za svoje zdravje.

Po novih gozdarskih cestah, kjer smo večkrat izgubili »priljubljeno« markacijo, smo le prišli do Valvazorjevega doma pod Stolum, kjer smo si »privezali duše« Po krajšem postanku pa smo se napotili v dolino, kjer smo se sešli z drugo grupo in se nato od-

vožnje z Jesenic smo se nato ustavili pred domom pod Golico. Najprej je sledilo fotografiranje, nato pa smo se razdelili v dve skupini. Ena je takoj odšla po krajši vendar pa bolj strmi poti na vrh Golice. Od tu se jim je nudil čudovit razgled na Dravsko dolino do Celovca in naprej proti Grossglocknerju, na jugu in zahodu pa so se širila pobočja Jelovice, Mežaklje in kopice vrhov s Triglavom na čelu. Druga skupina, ki je bila pripravljena hoditi nekoliko dalj časa, čeprav po lažji poti, se je napotila do sedežnice, ki nas je odpeljala na Španov vrh. Od tu smo se spustili v sedlo med Črnim vrhom in nadaljevali pot proti domu na Pristavniškem Javorniku. Med potjo smo občudovali cele šope narcis, ki pa se še niso razcvetele zaradi letošnje dolge zime in precej muhastega vremena. Povsod okrog nas se je širil pogled na prekrasne livade, posejane z redkimi smrekami in planšarskimi stajami. Tako je pot kar prehitro minila in že smo bili na domu na Pristavi, pred katerim se je ravno ta dan zbralo okoli 3000 mladih ljudi z Jesenic, Koroške Bele in Žirovnice, da proslavijo dan mladosti v naravi in v krajih, kjer so potekali zaključni boji za osvoboditev domovine. Zaradi tako velike množice smo hitro odinili naprej in napravili krajši počitek z malico ob bistrem potoku, poleg katerega je stala stara žaga. Sedeli smo po smrekovih hlohkih, jedli in uživali prijetno tišino, katero je motilo le šumenje potoka in petje ptic. Stara žaga pa nam je pri-

peljali v Radovljico. V gostilni pri »Kunstlju« smo nato nekaj pojedli in popili, nakar smo prešerno zapeli. Čeprav smo bili ostalim gostom všeč, je imelo osebje »oštarije« očitno nekaj proti Stajercem, pa so nam petje prepovedali.

Odšli smo kot pravi planinci dobre volje in polni šegavosti z namenom, da se še vrnemo v te kraje.

Mirko BREČKO

ZAHVALA

Ob bridki izgubi moje drage mame

Marije Marovšek

se prav lepo zahvaljujem svojim sodelavcem in sodelavkam iz montažnega oddelka EMO za izraze sožalja in razumevanje ter pomoč v dneh žalosti. Iskrena hvala za darovani venec. Prav tako iskrena hvala vsem sodelavcem, sodelavkam, prijateljem in znanjem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti.

Žalujoči sin
Alojz Marovšek

Glavni in odgovorni urednik: Emil
Ježič. Naslov uredništva Celje,
Mariborska 86, telefon 23-921, in-
terna 238. Po mnenju Republiškega
sekretariata za prosveto in
kulturo Ljubljana, je časopis o-
proščen plačevanja davka od pro-
meta proizvodov (št. 421-1/72 z dne
22. 5. 1973). Tisk in klišei AERO
Celje